

Tecla Sala

L'Hospitalet de Llobregat

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Av. De Josep Tarradellas, 56-58
Emplaçament Barri de Sant Josep
Alçada: 19

Coordenades:

Latitud: 41.36681
Longitud: 2.11538
UTM Est (X): 426016
UTM Nord (Y): 4579855

Classificació

Número de fitxa 08101 - 32
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1855
Autoria de l'element: Claudi Duran i Ventosa
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (Fitxa núm. 32, PEPPA, 2001)
Número inventari Si (IPA 20656)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Pl. de l'Ajuntament 10-22)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Conjunt de construccions relacionades amb una antiga fàbrica tèxtil i de tints, on destaquen les naus industrials, la xemeneia, el molí paperer, els habitatges i una caseta residencial. Aquesta darrera per les seves característiques constructives s'ha tractat a part.

La part més antiga és la del molí paperer. Però ha patit nombroses transformacions des que es va construir. S'hi han afegit diferents cossos que han tapant les façanes nord i sud. En un principi tenia una teulada a dues aigües i a la part superior (mirador) era on es trobava l'assegador que tenien tots els molins paperers. Actualment, de la façana sud sols es veu un tros, ja que la resta de la façana ha quedat oculta per un bloc de cases construïdes l'any 1880 per allotjar els obrers.

Darrera el molí hi ha una nau construïda amb posterioritat, amb encavallada de ferro. L'interior del molí està format per grans espais. L'estructura de l'edifici està suportada per bigues de fusta i columnes de ferro. Al mirador es conserva una encavallada de fusta.

Les naus de l'edifici industrial són d'estil manchesterià amb murs de maó vist i de grans dimensions. Les projectà Claudi Duran i Ventosa l'any 1892. Destaca la gran quantitat de finestres, distribuïdes a totes les façanes, i la seva grandiositat, llevat de les de l'últim pis que són més petites. A la façana principal hi ha dos cossos avançats, un situat en un costat amb coberta plana i un altre, en posició central, amb coberta a dos vessants i en el que les finestres trenquen la composició de distribució horitzontal, doncs estan situades en diagonal perquè donen a l'escala que puja a les diferents plantes. També destaca la decoració en maó col·locada en forma de fris o sanefa situada sota les finestres o cornises i l'acabament de les obertures rematades amb motllures fetes de maó, formant arcs rebaixats. Aquest tipus d'ornamentació es repeteix en el paretó del cos situat en un costat. L'interior està constituït per grans espais amb columnes de ferro colat i el sostre és de volta catalana amb tirants de ferro. A les columnes es veuen els forats per on passaven els embarrats.

A l'últim pis es pot apreciar l'estructura de l'encavallada de ferro i part de la sala on hi havia la màquina de vapor. La caldera estava al primer nivell.

Entre el molí i l'edifici hi ha un pont de ferro que els comunica entre sí. La xemeneia està situada al costat de la sala de la màquina de vapor. Parteix del terra i sobresurt per sobre dels altres edificis. La porta és força singular, tapada amb totxo, i que s'obria per netejar-la.

Observacions:

Fou adquirit per l'ajuntament l'any 1982 per crear un centre cultural dedicat a l'art. També acull una biblioteca.

Història

L'any 1855 A. Ferrer, que provenia de Capellades, instal·la un molí paperer.

L'any 1872 la família Basté adquireix el molí i el solar del costat, per construir-hi un edifici de grans dimensions destinat a fàbrica de filats i teixits. La font d'energia utilitzada era el vapor.

L'any 1913 compra la fàbrica la senyora Tecla Sala, que venia de Roda de Ter on tenia una fàbrica de filatures. Quan arriba decideix canviar la producció dedicant-se a l'elaboració de fils i deixant de banda la part del tissatge. Una altra innovació fou la introducció de l'electricitat amb motors individualitzats. A la planta baixa es feia la preparació dels fils (metxeres, manuars i cardes), al primer pis estaven les màquines de filar i al segon pis estaven els dobladors i la

màquina de retort.

Al molí s'hi instal·len els tallers de fusteria i manyeria. En aquesta època es quan es comuniquen el molí i la fàbrica amb el pont de ferro.

Tecla Sala mor l'any 1973 i els hereus marxen a Manlleu juntament amb la maquinària.

L'any 1982, l'Ajuntament comprà el recinte i el rehabilità com a centre cultural on fer-hi exposicions, teatre, música, etc...

Bibliografia

AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (2001). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Text Refós.

BOFILL, Montserrat; DE PLANELL, Marta (1991). El molí paperer del Torrent Gornal (Centre Cultural Tecla Sala); dins: Progrés, l'Hospitalet de Llobregat, núm. 79.

CASAS I FUSTER, Joan (1983). De pagesos a aturats: notes sobre la història de les transformacions urbanes a l'Hospitalet de Llobregat. L'Hospitalet de Llobregat: Col·lecció Quaderns Urbans, núm. 3. Ponència d'Ensenyament, Dinàmica Educativa de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

CASAS I FUSTER, Joan (1986). L'Hospitalet. Un passeig per la història. L'Hospitalet de Llobregat: Patronat Municipal de Comunicació, Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

CORREDOR-MATHEOS, J.V. et alt. (1984). Arquitectura Industrial a Catalunya. Barcelona: Fundació Caixa de Barcelona.

DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (ss/dd). Inventari del patrimoni cultural immoble / arquitectònic de l'Hospitalet de Llobregat. Barcelona c

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/cerca/> [consulta realitzada el 14 de setembre de 2017].

DE PLANELL I MAS, Marta (1991). El recinte industrial Tecla Sala. La família Basté; dins: "Progrés" (L'Hospitalet de Llobregat), núm. 80 (des. 1991).

DE PLANELL I MAS, Marta; BOFILL, Montserrat (1991). El Molí Paperer del Torrent Gornal. Centre Cultural Tecla Sala; dins: "Butlletí d'Arqueologia Industrial i de Museus de Ciència i Tècnica", núm. 10.

DOMINGUEZ, Manuel; LOPEZ, Concepción; MARTINEZ, Esther; DE PLANELL, Marta (1990). Rutes Urbanes. Descoberta del patrimoni industrial de l'Hospitalet de Llobregat. L'Hospitalet de Llobregat: Museu de L'Hospitalet de Llobregat.

GIMENEZ, Pilar; LOPEZ, Conxi; LLOREDA, Alex; RUIZ, Maria José; DOMINGUEZ, Manuel (1992). Patrimoni Contemporani. Descobrir l'Hospitalet de Llobregat. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

MARCE I CAROL, Xavier (1988). La Tecla Sala, un espai específic per a produccions culturals; dins: "Barcelona, metròpolis mediterrània". Barcelona, núm. 9 (tardor 1988), pp. 43-46.

MARCE I CAROL, Xavier (1991). La fàbrica Tecla Sala, seu del Centre Cultural Metropolità; dins: "I Jornades d'Arqueologia Industrial". L'Hospitalet del Llobregat, pp. 74 a 77.

MORALES MEDINA, J. M. (1988). El barri de Sant Josep; dins Quaderns d'Estudi de L'Hospitalet (L'Hospitalet de Llobregat), núm. 6 (oct.1988).

ROMEU I ALEMANY, Antoni (1989). El canal de la Infanta i el seu aprofitament industrial a l'Hospitalet; dins: "Identitats. Revista del Museu". L'Hospitalet de Llobregat, núm. 2-3 (estiu 1989).

ROMEU I ALEMANY, Antoni (1991). El canal de la Infanta i les primeres indústries a l'Hospitalet; dins: "I Jornades d'Arqueologia Industrial" (L'Hospitalet del Llobregat), 1991, pp. 133 a 138.

